

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

27 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2015, declarat de avocatul Victor Panțîru în numele inculpaților

Ceban Ghenadie Constantin, născut la data de 11 aprilie 1988, originar și domiciliat în or. Ialoveni, str. Ion Soltîz 5;

Ciobanu Veaceslav Constantin, născut la data de 23 septembrie 1979, originar și domiciliat în or. Ialoveni, str. Ion Soltîz 5;

și

Ceban Igor Constantin, născut la data de 03 martie 1981, originar și domiciliat al or. Ialoveni, str. Ion Soltîz 5,

Termenul de examinare a cauzei:

- prima instanță: 19.07.2012-06.06.2014;

- instanța de apel: 03.10.2014-16.09.2015;

- instanța de recurs: 16.12.2015-27.01.2016;

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni din 06 iunie 2014, Ceban Ghenadie a fost achitat de învinuirea adusă în baza art. art. 42 alin. (3), 190 alin. (4) Cod penal, iar Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor au fost achitați de învinuirea adusă în baza art. 190 alin. (4) Cod penal.

Acțiunea civilă a fost respinsă.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, Ceban Ghenadie este învinuit de organul de urmărire penală pentru faptul că, în luna aprilie 2011, îndeplinind rolul organizatorului infracțiunii, a repartizat prealabil rolurile între Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor, a coordonat activitatea acestora direct și prin

intermediul telefonului mobil, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane în proporții mari, pe teritoriul adiacent al SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” din orașul Căușeni, s-a înțeles cu directorul Alexei Pavlenco de a procura gudron în cantități mari.

Ceban Ghenadie, realizînd intențiile sale criminale, întru obținerea încrederii lui Alexei Pavlenco, la 06 iunie 2011 a indicat lui Veaceslav Ciobanu și Igor Ciobanu de a se deplasa în orașul Căușeni, unde pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” au încărcat gudronul în autotractorul cu cisternă de model „KAMAZ” cu numere de înmatriculare IL AZ 484, prețul fiind achitat proprietarului Alexei Pavlenco de către Ceban Ghenadie.

La data de 08 iunie 2011, Ceban Ghenadie acționînd în vederea dobîndirii bunurilor lui Alexei Pavlenco, abuzînd de încrederea acestuia, deoarece anterior prin această metodă a mai procurat gudron, a indicat lui Veaceslav Ciobanu și lui Igor Ceban de a se deplasa în orașul Căușeni, unde, pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” au încărcat autotractorul cu cisternă de model „KAMAZ” cu numere de înmatriculare IL AZ 484 cu gudronul în valoare totală de 95 000 lei, obligîndu-se față de Alexei Pavlenco să achite suma dată în aceeași zi.

Obținînd date denaturate de la Ghenadie Ceban, precum că prețul gudronului va fi achitat, pentru evitarea sustragerii, Alexei Pavlenco a încuiat poarta de la intrare, unde pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” a rămas autotractorul cu cisternă de model „KAMAZ” și cisterna încărcată cu gudron.

Ulterior, Ghenadie Ceban, știind cu certitudine că Alexei Pavlenco a plecat de pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni”, iar paznicul este în sare de ebrietate și nu poate crea careva impedimente în părăsirea teritoriului, a dat indicații lui Veaceslav Ciobanu și lui Igor Ceban să părăsească teritoriul întreprinderii cu autotractorul și cisterna încărcată cu gudron. Deoarece poarta a fost încuiată, Veaceslav Ciobanu și Igor Cioban, ducîndu-și intenția pînă la capăt, deteriorînd gardul întreprinderii, cu bunurile sustrase s-au deplasat în direcție necunoscută.

Cu gudronul dobîndit ilicit de către Ceban Ghenadie, Veaceslav Ciobanu și Igor Ceban, s-au deplasat în direcție nestabilă, astfel însușind ilegal gudronul în valoare de 95 000 lei, prin ce lui Alexei Pavlenco i-a fost cauzat un prejudiciu în propriii mari.

Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor au fost învinuiți de organul de urmărire penală pentru faptul că, în luna aprilie 2011, Ceban Ghenadie îndeplinind rolul organizatorului infracțiunii, a repartizat prealabil rolurile între Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor, a coordonat activitatea acestora direct și prin intermediul telefonului mobil, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane în proporții mari, pe teritoriul adiacent al SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor

nr. 6 Căușeni” din orașul Căușeni, s-a înțeles cu directorul Alexei Pavlenco de a procura gudron în cantități mari.

Ceban Ghenadie, realizând intențiile sale criminale, întru obținerea încrederii lui Alexei Pavlenco, la 06 iunie 2011 a indicat lui Veaceslav Ciobanu și Igor Ciobanu de a se deplasa în orașul Căușeni, unde pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” au încărcat gudronul în autotractorul cu cisternă de model „KAMAZ” cu numere de înmatriculare IL AZ 484, prețul fiind achitat proprietarului Alexei Pavlenco de către Ceban Ghenadie.

La 08 iunie 2011, Ceban Ghenadie acționând în vederea dobândirii bunurilor lui Alexei Pavlenco, abuzând de încrederea acestuia, deoarece anterior prin această metodă a mai procurat gudron, a indicat lui Veaceslav Ciobanu și Ceban Igor de a se deplasa în orașul Căușeni, unde pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” au încărcat autotractorul cu cisterna de model „KAMAZ” cu numere de înmatriculare IL AZ 484 cu gudronul în valoare totală de 95 000 lei, obligându-se față de Alexei Pavlenco să achite suma dată în aceeași zi.

Obținând date denaturate de la Ghenadie Ceban, precum că prețul gudronului va fi achitat, pentru evitarea sustragerii, Alexei Pavlenco a încuiat poarta de la intrare, unde pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” a rămas autotractorul cu cisternă de model „KAMAZ” și cisterna încărcată cu gudron.

Ulterior, Ghenadie Ceban, știind cu certitudine că Alexei Pavlenco a plecat de pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni”, iar paznicul este în sare de ebrietate și nu poate crea careva impedimente în părăsirea teritoriului, a dat indicații lui Veaceslav Ciobanu și lui Igor Ceban să părăsească teritoriul întreprinderii cu autotractorul și cisterna încărcată cu gudron. Deoarece poarta a fost încuiată, Veaceslav Ciobanu și Igor Ceban, ducându-și intenția pînă la capăt, deteriorînd gardul întreprinderii, cu bunurile sustrate s-au deplasat în direcție necunoscută.

Cu gudronul dobîndit ilicit de către Ceban Ghenadie, Veaceslav Ciobanu și Igor Ceban s-au deplasat în direcție nestabilă, astfel însușind ilegal gudronul în valoare de 95 000 lei, prin ce lui Alexei Pavlenco i-a fost cauzat un prejudiciu în proporții mari.

2. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ciobanu Veaceslav și Igor Ceban să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, iar Ceban Ghenadie vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 42 alin. (3), 190 alin. (4) Cod penal și în baza acestei legi, a-i aplica inculpațiilor pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani pentru fiecare, cu privarea

de dreptul de a se ocupa cu comerțul și transportul de mărfuri pe un termen de 5 ani. Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată de admis integral.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- la pronunțarea sentinței de achitare a inculpaților instanța distorsionat a interpretat probele acumulate pe parcursul urmăririi penale și prezentate instanței pentru examinare în fond, învinuirea care a fost adusă inculpaților, precum și prevederile legislației în vigoare;

- instanța de fond eronat a interpretat că, prin fapta imputată a fost prejudiciat Pavlenco Vitalii și nu Alexei Pavlenco, or, în temeiul prevederilor art. 59 alin. (1) Cod de procedură penală, parte vătămată este persoana care a fost prejudiciată prin infracțiune. Deci, procesul penal a fost pornit în baza plîngerii persoanei ce nu a fost prejudiciată, eroare, care în virtutea prevederilor art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, urmează a fi interpretată în favoarea inculpaților;

- instanța relevă că organul de urmărire penală urma să recunoască în calitate de parte vătămată pe Victor Pavlenco, feciorul lui Alexei Pavlenco, astfel, această circumstanță se interpretează în favoarea inculpaților, prin prisma prezumției nevinovăției, din motivul că urmărirea penală nu a fost pornită la cererea persoanei păgubite;

- din momentul în care pornirea urmăririi penale pe acest caz nu cade sub incidența prevederilor art. 276 Cod de procedură penală, urmărirea penală a fost începută corect și legal, iar Alexei Pavlenco considerînd că este prejudiciat prin acțiunile inculpaților a depus o plîngere organului de urmărire penală, care investigînd toate circumstanțele cazului, a concluzionat despre necesitatea recunoașterii acestuia în calitate de parte vătămată;

- instanța de fond nu a apreciat probele prezentate de către partea acuzării (procuror și partea vătămată), dar a pus probele ca expertiza tehnico-merceologică și revizia rezervorului, ca probe cu o valoare mai mare decît declarațiile părții vătămate Alexei Pavlenco și a martorilor audiați în cadrul cercetării judecătorești;

- instanța de judecată constatînd că martorii Paniș Mihai și Paniș Oleg s-au prezentat în instanța de judecată în stare de ebrietate, ilegal nu a apreciat declarațiile acestora prin prisma pertinentei, concludentei și utilității, ca și orice probă conform art. 101 Cod de procedură penală. Faptul că martorii nominalizați abuziv sivesc băuturi alcoolice sunt doar o presupunere a instanței, nefiind prezentate careva acte corespunzătoare, care ar servi drept mijloace de probă. Iar în situația în care, martorii Paniș Mihai și Paniș Oleg au depus jurămîntul în fața instanței, corespund exigențelor prevăzute de art. 90 Cod de procedură penală, instanța urma să aprecieze declarațiile acestora prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, în coroborare cu alte probe prezentate instanței, însă, interpretînd greșit aceste circumstanțe, a fost posibilă argumentarea ilegală a achitării inculpaților;

- inculpații nu au recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor incriminate, iar instanța de judecată ignorînd probele prezentate de partea acuzării, bazîndu-se

doar pe argumentele nefondate a apărării, care au avut drept scop eschivarea de la răspunderea penală, a pronunțat o sentință contrară legii.

3.1. Împotriva sentinței a declarat apel și *partea vătămată Alexei Pavlenco* prin care a solicitat casarea sentinței, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Ceban Ghenadie să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 42 alin. (3), 190 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de 5 ani. Inculpații Ceban Igor și Ciobanu Veaceslav să fie recunoscuți culpabili de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 9 (nouă) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități pe un termen de 5 ani.

În susținerea apelului a invocat că:

- în ședința de judecată în instanța de fond a solicitat interogarea în calitate de martor a ofițerului de urmărire penală Ion Gogu, care personal a fost la fața locului, în acea zi a discutat cu Ceban Ghenadie, care i-a comunicat că se va achita nemijlocit cu partea vătămată pentru gudronul sustras în zilele apropiate, el a cercetat la fața locului și erorile comise pot fi ușor înlăturate în instanța de judecată, însă instanța de fond a respins demersul;

- instanța de fond a copiat întocmai pledoaria avocatului inculpaților, nu a atras atenția la probele prezentate de acuzatorul de stat, de către avocatul părții vătămate și nici nu s-a expus asupra declarațiilor martorilor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2015, au fost admise apelurile declarate, casată sentința, rejudicată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Ceban Ghenadie Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.42 alin.(3), 190 alin.(4) Cod penal la 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Ciobanu Veaceslav Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin.(4) Cod penal la 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Ceban Igor Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin.(4) Cod Penal la 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Alexei Pavlenco s-a admis în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța în ordine civilă.

4.1. La judecarea apelurilor Colegiul penal a constatat că, *Ceban Ghenadie* este învinuit de organul de urmărire penală pentru faptul că, în luna aprilie 2011,

îndeplinind rolul organizatorului infracțiunii, a repartizat prealabil rolurile între Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor, a coordonat activitatea acestora direct și prin intermediul telefonului mobil, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane în proporții mari, pe teritoriul adiacent al SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” din orașul Căușeni, s-a înțeles cu directorul Alexei Pavelenco de a procura gudron în cantități mari.

Ceban Ghenadie, realizînd intențiile sale criminale, întru obținerea încrederii lui Alexei Pavlenco, la 06 iunie 2011 a indicat lui Veaceslav Ciobanu și Igor Ciobanu de a se deplasa în orașul Căușeni, unde pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” au încărcat gudronul în autotractorul cu cisternă de model „KAMAZ” cu numere de înmatriculare IL AZ 484, prețul fiind achitat proprietarului Alexei Pavlenco de către Ceban Ghenadie.

La data de 08 iunie 2011, Ceban Ghenadie acționînd în vederea dobîndirii bunurilor lui Alexei Pavlenco, abuzînd de încrederea acestuia, deoarece anterior prin această metodă a mai procurat gudron, a indicat lui Veaceslav Ciobanu și lui Igor Ceban de a se deplasa în orașul Căușeni, unde, pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” au încărcat autotractorul cu cisternă de model „KAMAZ” cu numere de înmatriculare IL AZ 484 cu gudronul în valoare totală de 95 000 lei, obligîndu-se față de Alexei Pavlenco să achite suma dată în aceeași zi.

Obținînd date denaturate de la Ghenadie Ceban, precum că prețul gudronului va fi achitat, pentru evitarea sustragerii, Alexei Pavlenco a încuiat poarta de la intrare, unde pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” a rămas autotractorul cu cisternă de model „KAMAZ” și cisterna încărcată cu gudron.

Ulterior, Ghenadie Ceban, știind cu certitudine că Alexei Pavlenco a plecat de pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni”, iar paznicul este în sare de ebrietate și nu poate crea careva impedimente în părăsirea teritoriului, a dat indicații lui Veaceslav Ciobanu și lui Igor Ceban să părăsească teritoriul întreprinderii cu autotractorul și cisterna încărcată cu gudron. Deoarece poarta a fost încuiată, Veaceslav Ciobanu și Igor Cioban, ducîndu-și intenția pînă la capăt, deteriorînd gardul întreprinderii, cu bunurile sustrase s-au deplasat în direcție necunoscută.

Cu gudronul dobîndit ilicit de către Ceban Ghenadie, Veaceslav Ciobanu și Igor Ceban, s-au deplasat în direcție nestabilă, astfel însușind ilegal gudronul în valoare de 95 000 lei, prin ce lui Alexei Pavlenco i-a fost cauzat un prejudiciu în propriii mari.

Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor au fost învinuiți de organul de urmărire penală pentru faptul că, în luna aprilie 2011, Ceban Ghenadie îndeplinind rolul organizatorului infracțiunii, a repartizat prealabil rolurile între Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor, a coordonat activitatea acestora direct și prin intermediul telefonului

mobil, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane în proporții mari, pe teritoriul adiacent al SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” din orașul Căușeni, s-a înțeles cu directorul Alexei Pavlenco de a procura gudron în cantități mari.

Ceban Ghenadie, realizînd intențiile sale criminale, întru obținerea încrederii lui Alexei Pavlenco, la 06 iunie 2011 a indicat lui Veaceslav Ciobanu și Igor Ciobanu de a se deplasa în orașul Căușeni, unde pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” au încărcat gudronul în autotractorul cu cisternă de model „KAMAZ” cu numere de înmatriculare IL AZ 484, prețul fiind achitat proprietarului Alexei Pavlenco de către Ceban Ghenadie.

La 08 iunie 2011, Ceban Ghenadie acționînd în vederea dobîndirii bunurilor lui Alexei Pavlenco, abuzînd de încrederea acestuia, deoarece anterior prin această metodă a mai procurat gudron, a indicat lui Veaceslav Ciobanu și Ceban Igor de a se deplasa în orașul Căușeni, unde pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” au încărcat autotractorul cu cisterna de model „KAMAZ” cu numere de înmatriculare IL AZ 484 cu gudronul în valoare totală de 95 000 lei, obligîndu-se față de Alexei Pavlenco să achite suma dată în aceeași zi.

Obținînd date denaturate de la Ghenadie Ceban, precum că prețul gudronului va fi achitat, pentru evitarea sustragerii, Alexei Pavlenco a încuiat poarta de la intrare, unde pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni” a rămas autotractorul cu cisternă de model „KAMAZ” și cisterna încărcată cu gudron.

Ulterior, Ghenadie Ceban, știind cu certitudine că Alexei Pavlenco a plecat de pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni”, iar paznicul este în sare de ebrietate și nu poate crea careva impedimente în părăsirea teritoriului, a dat indicații lui Veaceslav Ciobanu și lui Igor Ceban să părăsească teritoriul întreprinderii cu autotractorul și cisterna încărcată cu gudron. Deoarece poarta a fost încuiată, Veaceslav Ciobanu și Igor Ceban, ducîndu-și intenția pînă la capăt, deteriorînd gardul întreprinderii, cu bunurile sustrate s-au deplasat în direcție necunoscută.

Cu gudronul dobîndit ilicit de către Ceban Ghenadie, Veaceslav Ciobanu și Igor Ceban s-au deplasat în direcție nestabilă, astfel însușind ilegal gudronul în valoare de 95 000 lei, prin ce lui Alexei Pavlenco i-a fost cauzat un prejudiciu în proporții mari.

Necătînd la faptul că, inculpații Ceban Ghenadie, Ceban Igor și Ciobanu Veaceslav vina pe învinuirea adusă nu au recunoscut-o, faptul comiterii acțiunilor infracționale imputate ultimilor a fost dovedită prin următoarele mijloace de probă:

-declarațiile părții vătămate Alexei Pavelnco, care în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, a menționat că, susține declarațiile date la faza urmăririi penale și în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond (f.d. 49-55, vol. I);

-*declarațiile martorilor Paniș Mihai și Paniș Oleg, care în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, au indicat că, susțin declarațiile date la faza urmăririi penale și în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond (f.d. 74-75, vol. II), (f.d. 77, vol. II*

-*declarațiile martorilor Ciobanu Sergiu (f.d. 92-93, vol. II), Ciobanu Dumitru (f.d. 95-96, vol. II), Potîngă Valeriu (f.d. 122-123, vol. II);*

-*procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09 iunie 2011 și 18 octombrie 2011 în or. Căușeni, pe teritoriul SA „CMMCD nr. 6” prin care s-a stabilit locul comiterii infracțiunii, precum și locul, unde a fost deteriorat gardul și părăsit locul comiterii faptei (f.d. 11-15, 132-133, vol. I);*

-*procesul-verbal de examinare a descifrărilor convorbirilor telefonice efectuate de către învinuiții Ghenadie Ceban, Veaceslav Ciobanu și Igor Ceban (f.d. 180, vol. I);*

-*procesul-verbal de examinare a autotractorului de model „Kamaz”, cu cisternă cu numărul de înmatriculare IL AZ 484 (f.d. 184-185, vol. I);*

Instanța de apel a considerat că, instanța de fond neîntemeiat a dispus achitarea inculpatului Ceban Ghenadie de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 190 alin. (4) Cod penal și achitarea inculpaților Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor de învinuirea în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, respectiv, analizînd probele administrate în cursul de urmărire penală și în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și verificate în instanța de apel, Colegiul penal a reținut în sarcina lui Ceban Ghenadie încadrarea juridică corespunzătoare, și anume **art. art. 42 alin. (3), 190 alin. (4) Cod penal**– organizarea săvîrșirii escrocheriei, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane, acțiunile săvîrșite în proporții mari și în sarcina inculpaților Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor a infracțiunii prevăzute de **art. 190 alin. (4) Cod penal**– escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane, acțiunile săvîrșite în proporții mari.

Instanța de apel a notat că, obiectul juridic special al escrocheriei are un caracter complex. Obiectul juridic principal al acestei infracțiuni îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile. Obiectul juridic secundar al escrocheriei îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voință și minimul necesar de încredere. Obiectul material al infracțiunii este format din bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor.

Latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni (inacțiuni): a) acțiunea principală, care constă în dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane, adică sustragerea lor; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau în abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Prin intermediul înșelăciunii sau al abuzului de încredere făptuitorul exercită o influențare psihică asupra conștiinței și voinței victimei care, ca și cum cedînd bunurile sale făptuitorului, presupune în mod eronat că ultimul este îndreptățit a le lua.

Prin *dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane* se înțelege transmiterea benevolă infractorului de către victimă a bunurilor sau a dreptului asupra bunurilor sub influența înșelăciunii sau a abuzului de încredere.

Prin *înșelăciune* ca element al escrocheriei se poate manifesta prin prezentarea unor date false sau prin ascunderea unor informații a căror anunțare era obligatorie. Datele false se pot referi atît la personalitatea infractorului sau a altor persoane, cît și la unele obiecte, fenomene. Actele de înșelăciune pot fi înfăptuite pe cale verbală, în scris ori folosind ambele căi simultan.

Abuzul de încredere constă în faptul că infractorul pînă la primirea averii sau a dreptului asupra acesteia își asumă obligațiuni patrimoniale care apar drept condiție pentru a i se transmite averea.

Escrocheria este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

Latura subiectivă a infracțiunii se manifestă prin vinovăție sub formă de intenție directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special – a scopului de cupiditate.

Sub incidența legii penale trebuie să intre doar acele încălcări care demonstrează rea-voința, fraudă, malversațiune din partea făptuitorului. Nu încapă îndoială că, atunci cînd făptuitorul folosește documente false, încheie tranzacții în numele unei persoane juridice inexistente, își arogă funcții și calități pe care în realitate nu le are și demonstrează reaua-voință în raport cu victima.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond a constatat fapta în baza declarațiilor inculpaților Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor referitor la faptul că, la data de 7-8 aprilie 2011 Ceban Ghenadie a procurat de la Alexei Pavlenco 9,3 tone de gudron și a achitat 3 900 Euro, inclusiv și avans pentru a doua mașină de gudorn, iar ulterior după ce Alexei Pavlenco i-a comunicat că, nu poate să elibereze acte, Ceban Ghenadie le-a indicat fraților să descarce mașina și să vină acasă, fără însă a aprecia în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv probele administrate la cauza penală, fără a indica probe pertinente și concludente în baza cărora să poată fi constatată nevinovăția inculpaților, or, aceasta a fost constatată de către instanța de fond exclusiv prin declarațiile inculpaților. Instanța de fond nu a verificat poziția inculpaților prin probatoriul administrat la cauza penală și nu a verificat dacă aceasta poate sau nu să reprezinte o tactică de apărare a inculpaților.

Respectiv, instanța de fond neîntemeiat a desconsiderat declarațiile părții vătămate Alexei Pavlenco date la faza urmăririi penale și în cadrul ședinței de

judecată, or, în viziunea Colegiului penal aceste declarații corespund criteriilor de relevanță, concludență și veridicitate la aprecierea acestora.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate argumentele avocatului Victor Panțiru care a indicat că, declarațiile părții vătămate Pavlenco Alexei sunt combătute și prin declarațiile inculpaților Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor care au indicat că, după ce au fost telefonați de către Ceban Ghenadie, dînșii au descărcat gudronul din cisternă, faptul dat văzut și de martorul Paniș Mihail. În acest sens, Colegiul penal a notat că, declarațiile părții vătămate nu pot fi combătute prin declarațiile inculpaților, în contextul în care declarațiile inculpaților nu pot fi apreciate prin coroborare cu alte probe administrate la cauza penală, nu au un suport probatoriu pertinent și concludent și nu reprezintă altceva decât o încercare a inculpaților de a se eschiva de la răspundere penală. Mai mult ca atât, apărarea încearcă de a pune instanța de judecată în situația de a aprecia ca veridice declarațiile inculpaților în detrimentul declarațiilor părții vătămate, fără a indica acel suport probatoriu în baza căruia, instanța de judecată să poată aprecia declarațiile inculpaților, ca fiind veridice. Nu în ultimul rând, instanța de apel analizând declarațiile martorului Paniș Mihail nu a constatat că ultimul să declare că a văzut cum inculpații Ceban Igor și Ciobanu Veaceslav să fi descărcat gudronul.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat ca fiind veridice declarațiile părții vătămate Alexei Pavlenco, indicând în acest sens că acestea pot fi apreciate prin coroborare cu declarațiile martorului Paniș Mihail, Paniș Oleg, Ciobanu Sergiu, precum și cu materialele administrate la faza urmăririi penale, și anume: *procesul-verbal de examinare a descifrărilor telefonice efectuate de către învinuții Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav, Ceban Igor, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09 iunie 2011 și 18 octombrie 2011, procesul-verbal de examinare a autotractorului de model „Kamaz”, cu cisternă, cu numărul de înmatriculare IL AZ 484.*

Colegiul penal a constatat că, instanța de fond nu a dat o apreciere declarațiilor părții vătămate Alexei Pavlenco, limitându-se la invocarea faptului că, organul de urmărire penală incorect a recunoscut în calitate de partea vătămată pe Alexei Pavlenco, pe când în calitate de parte vătămată urma a fi recunoscut Pavlenco Vitalii, deoarece gudronul aparține lui, fiind procurat de la SA „CMMCD nr. 6” în mod legal și încăperea unde se păstra gudronul, de asemenea, se afla în posesia ultimului, fiind arendat de la SA „CMMCD nr. 6”.

Verificând legalitatea constatărilor invocate de către instanța de fond cu referirea la calitatea de parte vătămată a lui Alexei Pavlenco, instanța de apel a reține că, potrivit art. 58 alin. (1) Cod de procedură penală, se consideră victimă orice persoană fizică sau juridică căreia, prin infracțiune, i-au fost aduse daune morale, fizice sau materiale. Victima are un interes în cadrul procesului penal și este interesată în rezultatele acestuia.

Conform art. 59 alin. (1) Cod de procedură penală, (1) parte vătămată este considerată persoana fizică sau juridică căreia i s-a cauzat prin infracțiune un prejudiciu moral, fizic sau material, recunoscută în această calitate, conform legii, cu acordul victimei. (2) Recunoașterea ca parte vătămată se efectuează prin ordonanța organului de urmărire penală, imediat după stabilirea temeiurilor de atribuire a unei asemenea calități procesuale.

În susținerea poziției sale, instanța de fond a menționat că, prin facturile fiscale nr. 01 96582 din 24.09.2008 și nr. TS 0228784 din 30.06.2010 lui Vitalie Pavlenco i s-a comercializat bitom în cantitate de 60 tone. Totodată, prin contractul din 24 septembrie 2008, Alexei Pavlenco, în calitate de director al SA „CMMCD nr. 6” din or. Căușeni a transmis în arendă lui Pavlenco Vitalie încăperea pentru păstrarea gudronului pe un termen de pînă la realizarea gudronului, cu o plată de arendă în sumă de 100 lei lunar.

Analizînd acest subiect, Colegiul penal a evidențiat, în primul rînd acel fapt că, contractul de arendă la care a făcut trimitere instanța de fond a fost încheiat la data de 24 septembrie 2008, iar potrivit clauzelor contractuale, termenul de arendă se stabilește din data semnării contractului de către ambele părți pînă la realizarea gudronului. Astfel, contractul de arendă nu este unul translativ de proprietate, respectiv, arendașul nu dobîndește dreptul de proprietate asupra „obiectului contractului”.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că, concluzia instanței de fond cu referire la faptul că, prin fapta imputată a fost prejudiciat Vitaliei Pavlenco și nu Alexei Pavlenco este una lipsită de fundament juridic, or, a considera în mod categoric că, părții vătămate Alexei Pavlenco nu i-a fost cauzat un prejudiciu este una prematură, atîta timp cît legislația procesual-penală nu stabilește careva condiții cu referire la recunoașterea calității de „parte vătămată”, ceea ce ține de a se demonstra dacă victima deține un drept fie de proprietate sau de posesiunea asupra unor bunuri, astfel încît prin infracțiune să-i fi cauzat un prejudiciu material.

Astfel, instanța de apel a reținut, că în conformitate cu prevederile art. 58 și 59 Cod de procedură penală, Alexei Pavlenco s-a adresat cu o plîngere către organele de drept privind atragerea la răspundere a lui Ceban Ghenadie și a fraților acestuia, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor, care la data de 08.06.2011 au sustras de la SA „CMMCD nr. 6” gudron, costul căruia este de aproximativ 95 000 lei.

Prin ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată din 22.07.2011 s-a dispus recunoașterea cet. Pavlenco Alexei în calitate de parte vătămată.

În această ordine de idei, Colegiul penal a considerat fără suport legal concluzia instanței de fond referitor la faptul că, procesul penal a fost pornit în baza plîngerii persoanei care nu a fost prejudiciată, iar această eroare, în virtutea prevederilor art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, se interpretează în favoarea inculpaților, dat fiind faptul că, instanța de fond unilateral a apreciat materialul acumulat la cauza penală, mai mult ca atît, conform art. 276 alin. (1) Cod de

procedură penală, pentru demararea procesului de urmărire penală, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal nu este condiționat de existența plîngerii persoanei păgubite. În acest sens, instanța de apel a considerat că, procesul penal a fost pornit în conformitate cu legislația procesual-penală, la materialele cauzei fiind anexată și plîngerea cet. Alexei Pavlenco care s-a considerat prejudiciat prin acțiunile inculpaților, fapt pentru care a depus o plîngere organului de urmărire penală, care investigînd toate circumstanțele cazului, a concluzionat despre necesitatea recunoașterii acestuia în calitate de parte vătămată.

La conturarea vinovăției inculpaților Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor în comiterea infracțiunii incriminate, instanța de apel a reținut ca fiind pertinente și concludente și declarațiile martorului Paniș Mihai care a indicat că, primind schimbul, Paniș Oleg i-a spus că, mașina de model „Kamaz” care stătea la intrare pe teritoriu era încărcată cu smoală și a văzut că balonul de gaz încălzea smoala. O persoană străină se plimba împrejurul clădirii și fotografia, a fost servit cu băutură, a fost rugat să meargă în drum să vadă cine se plimba în jurul teritoriului. Cînd a venit Alexei Pavlenco, pe la orele 22:00 era în stare de ebrietate.

Totodată, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, martorul Mihai Paniș a reiterat că, în acea seară se afla pe teritoriul societății, nu a văzut cînd a ieșit „kamazul” deoarece era în altă parte. Nu a auzit să fi discutat despre faptul că trebuia descărcat gudronul. În partea unde era „kamazul” nu era lumină, ei nu puteau să descarce gudronul din „kamaz”. Tot în acea seară a fost servit cu băuturi alcoolice de către inculpați.

Martorul Paniș Oleg a declarat că, a pus mașina la încărcat de la amiază pînă la 5 dimineața. Cînd a dat schimbul a înțeles din spusele lui Paniș Mihail că a fost servit cu băuturi alcoolice în jur de 200 gr și posibil să-i fi turnat ceva. La fel, Paniș Mihail i-a spus că, nu era posibil să descarce cisterna, deoarece era deconectată lumina, balonul se răcise și nu putea fi descărcată smoala.

Cu referire la declarațiile martorilor Paniș Oleg și Paniș Mihail, instanța de fond le-a dat o apreciere critică, motivînd prin aceea că, aceste persoane abuzează de băuturi alcoolice, fapt constatat prin prezența acestora în ședința de judecată în stare de ebrietate, declarațiile depuse în ședința de judecată fiind superficiale, din auzite, fără conținut concret.

În acest context, Colegiul penal a considerat că, instanța de fond neîntemeiat a dispus respingerea declarațiilor martorilor Paniș Oleg și Paniș Mihail pe motiv că, aceste persoane abuzează de băuturi alcoolice, fapt constatat prin prezența acestora în ședința de judecată în stare de ebrietate, or, acest fapt este invocat de către instanța de fond pe bază de presupunere, fără a fi prezentate careva probe care să demonstreze că, acești martori se aflau în stare de ebrietate. În ciuda faptului că, instanța de fond a constatat această stare de ebrietate a martorilor, totuși instanța de fond nu a dispus întreruperea ședinței de judecată, a purces la audierea acestora, cu preconcepția că, declarațiile acestor martori nu vor fi luate în considerație.

Totodată, instanța de apel analizând declarațiile martorilor Paniș Mihail și Paniș Oleg date în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, ultimii fiind audiați și în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel nu a constatat care divergențe între declarațiile fiecărui martor sau careva semne de incoerență în relatarea evenimentelor petrecute în ziua respectivă. Mai mult ca atât, nici apărarea nu a invocat careva semne care ar trezi instanței de apel certitudinea că, martorii audiați nu aveau capacitatea sau discernământul de a relata într-o ordine cursivă și succesivă anumite evenimente care au avut loc.

Nu a fost împărtășită nici poziția avocatului Victor Panțîru, care la acest capitol, în instanța de apel a indicat că, pentru a constata faptul că, o persoană este în stare de ebrietate nu este necesar să fii expert, dat fiind faptul că, inclusiv și această stare se constată de organele abilitate în acest sens (Testarea alcoolscoptică se efectuează de către persoanele abilitate în acest scop (colaboratorii de poliție, lucrătorii medicali, inspectorii „Controlului treziei” și alții), instruite în modul stabilit și cu respectarea regulilor și normativelor sanitaro-epidemiologice în vigoare, Hotărîrea Guvernului RM nr. 296 din 16.04.2009), or, instanța de judecată, la baza unei sentințe, fie de condamnare sau de achitare urmează să pună acele probe, date sau fapte care sunt dobîndite în conformitate cu legislația în vigoare și nu care se dobîndesc pe cale de apreciere subiectivă. În acest sens, Colegiul penal a reținut și pasivitatea apărătorului inculpaților, avocatului Victor Panțîru, care în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond nu a solicitat efectuarea examinării medicale pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei în privința martorilor Paniș Mihail și Paniș Oleg, astfel încît acest fapt să fi fost constatat printr-o probă pertinentă și concludentă, iar careva dubii sau interpretării nu ar fi putut exista.

La fel, instanța de apel a considerat necesar de a evidența acel fapt că, remarca instanței de fond expusă în contextul precum că, circumstanța privind intenția inculpaților de a servi paznicii cu băuturi alcoolice, în scopul părăsirii teritoriului, nu și-a găsit dovedire în ședința de judecată, și anume că, „*paznicii sunt persoane care utilizează abuziv alcool*”, nu reprezintă altceva decît o etichetare a unei categorii de persoane, în dependență de muncă pe care o prestează, în mod arbitrar și fără suport probatoriu, care nu poate fi admisă într-o societate democratică, cînd valoarea supremă a acestei societății este demnitatea umană.

Colegiul penal a constatat că, la data de 07 iulie 2011, procedura de încărcare a început pe la orele 13:00 și s-a finisat la orele 05 dimineața a doua zi, fapt confirmat de către partea vătămată Alexei Pavlenco și martorul Paniș Oleg. Mașina încărcată avea greutatea de 13 tone 340 kg.

Instanța de apel nu a reținut poziția inculpaților Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor precum că, mașina a fost descărcată, după care inculpații Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor au plecat de pe teritoriul întreprinderii, or, ținînd cont de durata procedurii de descărcare a gudronului, partea vătămată Alexei Pavlenco a indicat că, înainte de a fi scos gudronul din rezervor, acesta urmează a fi

încălzit pînă la 160 de grade, aproximativ 3 zile, ceea ce denotă că, inculpații erau în imposibilitate de a descărca gudronul.

Aceste circumstanțe sunt probate și prin declarațiile martorului Ciobanu Sergiu care a declarat că, la stoparea autocamionului acesta era încărcat cu material bitum.

Astfel, Colegiul penal a notat că, instanța de fond incorect a stabilit că, prin probele cercetare nu s-a stabilit că, autotractorul a părăsit teritoriul întreprinderii cu cisterna plină cu gudron, faptul că frații Ceban au părăsit teritoriul întreprinderii cu autotractorul fără știrea lui Alexei Pavlenco și nu pe ieșirea centrală, dar pe o altă ieșire, nu confirmă dobîndirea ilicită a gudronului.

Instanța de apel a constatat în baza probatoriului administrat la cauza penală faptul că, inculpații Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav, Ceban Igor au urmărit dobîndirea ilicită a bunurilor lui Alexei Pavlenco, la fel, intenția inculpaților se explică și prin faptul că, dînșii (Ceban Igor și Ciobanu Victor) știind cu certitudine că pe teritoriul întreprinderii se aflau doar ei și paznicul Mihail Paniș, intenționat l-au servit cu băuturi alcoolice, astfel încît, ultimul să nu observe, și ulterior să împiedice sau să anunțe despre intenția inculpaților de a părăsi teritoriul întreprinderii cu autotractorul cu gudron.

Tocmai din aceste acțiuni ale inculpaților, Colegiul penal a constatat în acțiunile acestora existența laturii obiective a escrocheriei exprimată la caz prin dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane, adică sustragerea lor, exprimată prin înșelăciune, iar ca urmare a acțiunilor inculpaților, părții vătămate Alexei Pavlenco i-a fost cauzat un prejudiciu material în proporții mari.

Avocatul Victor Panțîru a indicat în susținerile verbale în instanța de fond, pe care le-a susținut în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel faptul că, declarațiile inculpaților precum că, gudronul a fost descărcat din autocisternă au fost confirmate integral și prin declarațiile martorului Ciobanu Sergiu, care a indicat că a stopat camionul de model „Kamaz” de culoare verde, iar în urma verificării actelor, careva nereguli nu au fost constatate, tot acest martor a declarat că, șoferul camionului a prezentat factura fiscală pentru marfa transportată.

Instanța de apel analizînd argumentele avocatului Victor Panțîru le-a găsit neîntemeiate, pe alocuri fiind constatate contradicții în cele invocate de avocat, or, după cum a susținut avocatul, inculpații au descărcat gudronul din autocisternă, iar ca urmare a verificării actelor, șoferul camionului a prezentat factura fiscală pentru marfa transportată, însă nu a indicat apărarea ce marfă transportau inculpații, în situația în care, apărarea a invocat faptul că, inculpații au descărcat gudronul, iar după cum a invocat atît inculpatul Ceban Ghenadie, cît și partea vătămată Alexei Pavlenco, careva facturi fiscale nu au fost eliberate.

Instanța de apel a reținut că, avocatul Victor Panțîru deși a solicitat menținerea sentinței de achitare nu a făcut referire la careva probe pertinente și concludente în baza cărora poate fi constatată nevinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate, or, o sentință de achitare nu poate fi bazată exclusiv pe declarațiile

inculpaților, care nu au recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, iar versiunea lor nu poate fi verificată și nu poate fi apreciată prin coroborare cu alte probe administrate la cauza penală.

Avocatul Victor Panțîru a invocat faptul că, inițial inculpații Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor au fost bănuți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal, iar ulterior au fost puși sub învinuire în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, respectiv, la dosar nu este anexată ordonanța de pornire a procesului penal în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, ceea ce este o încălcare gravă care poate conduce la încetarea procesului penal în privința inculpaților.

Colegiul penal a considerat nejustificată din punct de vedere procesual-penal critica avocatului Victor Panțîru, or, acesta nu a indicat norma procesual-penală care a fost încălcată, mai mult ca atît legislația procesual-penală nu reglementează obligația organului de urmărire penală de a porni urmărirea penală pe calificări juridice-penale diferite, or, cauza penală a fost pornită pe semnele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal, ulterior de către organul de urmărire penală fiind schimbată calificarea juridică a acțiunilor infracționale ale inculpaților în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, respectiv, art. 42 alin. (3), 190 alin. (4) Cod penal.

Totodată, legislația procesual-penală nu prevede că pe fiecare articol pentru care urmează a fi pusă sub învinuire persoana să fie separat pornită urmărirea penală.

La emiterea sentinței de achitare în privința inculpaților Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor, instanța de fond, în dispozitivul sentinței nu a indicat temeiul de achitare prevăzut de art. 390 alin. (1), după cum indică prevederile art. 396 pct. 2) Cod de procedură penală, și anume: dispoziția de achitare a inculpatului sau de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază achitarea sau încetarea procesului.

Respectiv, în dispozitivul sentinței de achitare, instanța de fond urma să indice cu referire la achitarea inculpaților Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor, unul din temeiurile prevăzute de art. 390 alin. (1) Cod de procedură penală.

Cu referire la încadrarea acțiunilor infracționale ale inculpatului Ceban Ghenadie, instanța de apel a reținut că, conform art. 42 alin. (3) Cod penal, se consideră organizator persoana care a organizat săvârșirea unei infracțiuni sau a dirijat realizarea ei, precum și persoana care a creat un grup criminal organizat sau o organizație criminală ori a dirijat activitatea acestora.

Instanța de apel a reținut că, inculpatul Ceban Ghenadie a fost cel care a dus tratative cu partea vătămată Alexei Pavlenco privind procurarea gudronului și s-a constatat rolul de organizator al inculpatului în săvârșirea infracțiunii de escrocherie, ultimul a coordonat activitatea infracțională a celorlalți doi inculpați, respectiv, inculpatul Ceban Ghenadie știind cu certitudine că, Alexei Pavlenco a plecat de pe teritoriul SA „Coloana Mobilă Mecanizată de Construcție a Drumurilor nr. 6 Căușeni”, iar paznicul era în stare de ebrietate, a dat indicații lui Veaceslav Ciobanu

și Ceban Igor să părăsească teritoriul întreprinderii cu autotractorul și cisterna încărcată cu gudron.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că, acțiunile infracționale ale inculpatului Ceban Ghenadie urmează a fi încadrate și în baza art. 42 alin. (3) Cod penal – ca organizator la săvârșirea infracțiunii de escrocherie.

Cu referire la acțiunile inculpaților Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor, Colegiul penal a considerat că, fapta incriminată lor a fost săvârșită prin participație simplă, dat fiind faptul că la săvârșirea infracțiunii au participat toți trei în comun, în calitate de coautori, fiecare realizând latura obiectivă a infracțiunii.

La aplicarea pedepsei penale inculpaților Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor, instanța de apel a reținut prevederile art. 7, 61, 75-77 Cod penal, de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celor vinovați și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, astfel reținând faptul că, inculpații nu au recunoscut vina în comiterea faptelor infracționale incriminate acestora că, inculpaților li se impută săvârșirea unei infracțiuni grave, că în privința acestora nu au fost stabilite careva circumstanțe atenuante și nici agravante.

În ceea ce privește apelul părții vătămate Alexei Pavlenco, instanța de apel I-a considerat întemeiat și care I-a admis, motivele precum că, instanța de fond unilateral a examinat cauza și nu a dat o apreciere justă declarațiilor părții vătămate, au constituit obiectul de examinare al instanței de apel, asupra cărora s-a expus în conținutul deciziei, de aceea o abordare suplimentară a acestor motive nu a fost necesară.

Colegiul penal a constatat că, în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, partea vătămată Alexei Pavlenco a înaintat acțiune civilă prin care a solicitat încasarea de la inculpați a prejudiciului material cauzat în mărime de 116 516 lei.

Ținând cont de faptul că, art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală stabilește că, dacă la soluționarea acțiunii civile, pentru a stabili suma despăgubirilor convenite părții civile, apare necesitatea de a amâna judecarea cauzei pentru a se administra probe suplimentare, instanța poate să admită în principiu acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, Colegiul penal constatînd faptul că, partea vătămată Alexei Pavlenco solicită încasarea de la Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor prejudiciului material în mărime de 116 516 lei, însă la materialele cauzei nu au fost anexate suficiente acte confirmative care să certifice suma prejudiciului solicitat, respectiv, în acest sens urmează a fi administrate probe suplimentare, iar în vederea excluderii tergiversării examinării cauzei penale, instanța de apel a dispus soluționarea chestiunii privind acțiunea civilă înaintată prin admiterea acțiunii civile în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

5. Împotriva deciziei menționate, la 23.11.2015 avocatul Victor Panțiru în numele inculpaților Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor a declarat recurs ordinar invocând prevederile art.427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpaților din motiv că acțiunile acestora nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie și nici a celei de furt, iar instanța de apel a comis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

În susținerea recursului a invocat că, probele administrate de către organul de urmărire penală nu demonstrează vinovăția inculpaților și s-a dispus intentarea dosarului penal fără existența unui act privind evidența contabilă ce ar constata pretinsul neajuns, fiind bazată doar pe declarațiile părții vătămate Pavlenco Alexei.

6. Procurorul a depus referință asupra recursului declarat, solicitând respingerea acestuia, deoarece circumstanțele stabilite denotă faptul că instanța de apel nu a comis erori de drept la examinarea acestei cauze penale, iar decizia atacată conține motive legale pe care se întemeiază soluția adoptată.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, *termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.*

După cum rezultă din materialele dosarului, cauza penală a fost judecată în ordine de apel în prezența inculpaților și a avocatului acestora, dispozitivul deciziei a fost pronunțat la 16 septembrie 2015, iar partea motivată a deciziei a fost pronunțată în ședința de judecată din 30 septembrie 2015.

Tot aici, instanța de recurs precizează că inculpații și avocatul nu s-au prezentat în ședința de judecată din 30.09.2015, din motive necunoscute, cu toate că au fost înștiințați la 16.09.2015, de aici reiese că dînșii s-au eschivat de a fi prezenți la pronunțarea deciziei motivate.

Prin urmare, aceste momente certifică faptul că termenul de 30 de zile de contestare cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursul ordinar al avocatului Victor Panțiru în numele inculpaților Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor a fost declarat la 23 noiembrie 2015, astfel, Colegiul penal consideră că recursul a fost depus peste termen, or termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca fiind declarat peste termen, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la 02 noiembrie 2015, iar inculpații sau avocatul acestora

au avut reală posibilitate de a face cunoștință cu materialele cauzei penale și de a declara recurs în termenul stabilit de lege.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul ordinar declarat este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1), (2) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Victor Panțiru în numele inculpaților împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui Ceban Ghenadie, Ciobanu Veaceslav și Ceban Igor, ca fiind depus peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 02 februarie 2016.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun